

Fullmäktigemotion

Lovisa stad ska bekämpa demoleringen av en avgiftsfri andra stadiets utbildning

Orpos regering beslutade i budgetramsmanglingen 2024 om flera betydande försvagningar av den finländska välfärdsstaten. Särskilt skadlig är den nedskärning, som också berör utbildningsanordnare, om att begränsa avgiftsfria undervisningsmaterial och studentexamensavgifter för studerande på andra stadiet till utgången av det år då den studerande fyller 18 år.

Landets regerings beslut demolerar den avgiftsfria och likvärdiga möjligheten att avlägga andra stadiets utbildning. Med åtgärden eftersträvas en besparing på endast 12 miljoner på riksnivå, men om den förverkligas ökar de ungas och familjernas ojämlikhet. Enligt Gymnasiebarometern 2022 har erbjudandet av avgiftsfria läromaterial ökat sökandet till gymnasieutbildning särskilt bland de studerande vars ingendera förälder är högskoleutbildad, minst ena föräldern är arbetslös eller vars modersmål inte är finska.

Avläggandet av andra stadiets examen har också en klar inverkan på senare utplacering på arbetsmarknaden. Regeringens förslag riktar sig uttryckligen på unga och familjer som redan är i en svagare ställning och ökar ojämlikhet överallt i Finland. Med den beslutade utbildningsnedskärningen skulle man uppnå endast minimal besparing i den offentliga ekonomin och det skulle öka de ungas ojämlikhet samt minska på minst en del av ungas framtidsmöjligheter.

Dessutom är besparingen inte genomförbar ur Lovisa stads synvinkel. Till exempel att samla bort läroböcker, olika undervisningsredskap och datorer av studerande och att avbryta e-bokslicenser i mitten av abiturientåret eller slutskedet av studierna strider mot sunt förnuft och det är mycket utmanande att genomföra. Det skulle även ytterligare öka den belastade undervisningspersonalens arbetsbörda. I värsta fall skulle det att läromaterialen blir avgiftsbelagda också ha inverkan på hur man klarar sig i studierna och hur examen avläggs. Alternativt skulle det att ett flertal små fakturor och dylika betalningar tas ut av de unga studerandena förorsaka mer förvaltningsbörda och förvaltningskostnader för kommunerna.

Genom att nyttja motionsrätten som hör till ledamöterna föreslår vi att

- 1) som mål för Lovisa stads intressebevakning ställs påverkan på staten, för återkallande av den beslutna utbildningsnedskärningen från fortsatt beredning med ovannämnda motiveringar**
- 2) Lovisa stad beslutar reda ut olika sätt att säkerställa, genom att bekosta läromaterialen för andra stadiet för 18 år fyllda ifall staten genomför utbildningsnedskärningen, en genuint avgiftsfri och likvärdig andra stadiets utbildning för sina invånare som genomför sin läroplikt.**

15.5.2024 Lovisa